

Cena posamezni števil. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun števil. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. januarja 1929.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Pravica zmaguje - Živijo Kralj!

Svoj čas, ko smo staroupokojenci v svoji skrajni bedi začeli obupavati, nas je edini naš pravi prijatelj, naše glasilo »Drž. upokojenec« bodril in tolažil: »Ne obupajte, močno držite rešilno vrstico, ne spustite je, že se svita, pravica bo, pravica mora zmagati itd.« In res! Pravica zmaguje na čeli črti. Njegovo Veličanstvo kralj je posegel s svojo mogočno in pravično roko v drž. upravo ter imenoval ponoči, v soboto, dne 5. tm. novo vlado z izrednimi pooblastili. Prevezel je vse oblasti v državi, razpustil Narodno skupščino, razveljavil drž. ustavo z dne 28. VI. 1921. Ponoči je zatvoril vrata Narodne skupščine, kjer smo skozi desetletja zaman iskali pravice, kjer je mnogo let vladala ogabna korupcija, nepoštenost, vnebovpijoča krivica, kjer se je izvršil svetovni škandal — tekla je nedolžna kri! — Tukaj so imeli prvo besedo razni strankarji, ki so smatrali državo kot svojo last, zakone kot svoje orodje. Konec je izmозgavanja, izkori-

ščavanja, konec korupcije. Izginili so režimi, ki so poznali le strankarske legitimacije ne pa spričevala sposobnosti. Vzeta je velikim politikom možnost izdajati časopise na drž. račun, ter jih z avtomobili razvažati po deželi in jih vsiljevati ljudem. Prenehala sta izhajati lista »Samouprava«, »Odjek«, »Jedinstvo« je v drugih rokah in zastopa drugo smer.

Izstradani in čez glavo zadolženi staroupokojenci pričakujejo:

1. da se brez izjeme vse izkoriščevalce države, ki so posredno ali neposredno koristili sebi ali drugim, da se vse te drž. pijavke tira na zatožno klop, njih premoženje konfiscira in jih strogo kaznuje.
2. Njih življenska renta s postranskimi dohodki vred naj ne prekorači višine pokojnine staroupokojenca v bivšem VIII. čin. razredu s polno službeno dobo.
3. Vse dekrete o odlikovanjih po prevratu je razveljaviti v slučaju kazni.

Kralj — narodu.

Čuvati narodno in državno jedinstvo, to je najvišji cilj moje vladavine.

Beograd, 6. jan. Današnje »Službene Novine« objavljajo na čelu lista sledeči manifest Nj. Vel. kralja:

Mojemu narodu!

Najvišji narodni in državni interesi ter njihova bodočnost mi zapovedujejo, da se kot vladar in kot sin te države obrnem neposredno na narod in da mu odkrito in iskreno povem to, kar mi v sedanjem trenutku nalaga vest in ljubezen do Domovine. Nastopil je čas, ko med narodom in kraljem ne sme več biti posredovalcev.

V toku tolikih minulih naporov in tolikega potrpljenja, ki sem ga pokazal v izvrševanju svojih visokih dolžnosti, je moja duša razjedal krik naših narodnih mas delavskih in rodoljubnih, pa tudi namučenihi, ki so v svojem zdravem in prirodnem razsojanju že davno bile nazi-

ranja, da se ne more več iti po poti, po kateri se je šlo doslej. Moja pričakovanja, kakor tudi pričakovanje naroda, da bo evolucija našega notranjega političnega življenja prinesla ureditev in konsolidacijo naših prilik v državi, se niso uresničila. Parlamentarni red in vse naše politično življenje dobiva vedno bolj negativno obeležje od česar imata narod in država dosedaj samo škodo. Vse koristne ustanove v naši državi, njihov napredek in razvoj celokupnega našega narodnega življenja so dovedeni v nevarnost. Od takega nezdravega političnega stanja v državi trpi škodo ne samo notranje življenje, nego tudi urejevanje

in razvoj zunanjih odnošajev naše države, kakor jačanje našega ugleda in kredita v inozemstvu.

Parlamentarizem, ki je po tradicijah mojega nepozabnega očeta ostal tudi moj ideal, so začele zaslepljene politične strasti zlorabljati v toliko meri, da je postal ovira za vsako plodno delo v državi. —

Žalostni razdor in dogodki v Narodni skupščini so pokolebali v narodu vero v koristnost te ustanove. Sporazumi in najnavadnejši odnošaji med strankami in ljudmi so postali absolutno nemogoči. Mesto da parlamentarizem razvija in jača duh narodnega in državnega edinstva, pričenja, tak kakršnen je, dovajati do duhovnega ravsula in narodnega razjedanja.

Moja sveta dolžnost je, da z vsemi sredstvi čuvam državno in narodno edinstvo. Odločen sem, da to dolžnost nepokolebljivo izpolnim do konca.

Čuvati edinstvo naroda in državne celine, to je najvišji cilj moje vladavine in to mora biti tudi najvišji zakon za mene in za vsakogar.

To mi nalaga moja odgovornost pred narodom in pred zgodovino, to mi nalaga ljubezen do domovine in pijeteta do neštevilnih dragocenih žrtev, ki so padle za ta ideal.

Iskati leka temu zlu z dosedanjimi parlamentarnimi spremembami bi značilo izgubljati dragocen čas v brezuspešnih poskusih, s katerimi smo izgubili že toliko zadnjih let. Iskati moramo nove metode dela in krčiti nova pota.

Prepričan sem, da bodo v tem resnem trenutku vsi Srbi, Hrvati in Slovenci razumeli to iskreno besedo svojega kralja in da mi bodo najvernejši pomagači pri mojih bodočih naporih, katerim je edini cilj:

Da se v čim najkrajšem času doseže ustvarjenje onih ustanov, one državne uprave in one državne ureditve, ki bo najbolj odgovarjala splošnim narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil in odrejam:

Da se ustava kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev z dne 28. junija 1921. ukine.

Društvo državnih upokojencev za Slovenijo v Mariboru

in skrajno obupni položaj staroupokojencev - načrt zakona o prevedbi njih prejemkov na urad. zakon.

Gori omenjeno društvo je sestavilo, kakor smo to omenili že v december-skem listu, 6 čl. broječi načrt zakona, ter vsestransko utemeljenega poslalo bratskim organizacijam v Sloveniji in izven nje s prošnjo, da nam poročajo, ali soglašajo z nami, kar se je deloma že zgodilo. Ravno kar sino odposlali na sledeča merodajna mesta nastopne vloge.

Kr. ministrski svet!

Društva državnih upokojencev se že od leta 1923 naprej borijo za pravico, katero krši zdaj veljavni čl. 239 uradniškega zakona z dne 31. VII. 1923. Dobro premišljeni načrt tega člena, katerega je odobrilo Njegovo Veličanstvo kralj, se ni glasilo tako, ampak je bil vsem upokojencem enako pravičen. A pred izglasovanjem zakona se je nepričakovano predložila izprememba tega člena in se žal v plenumu Narodne skupščine sprejela, s čemer se je ustanovila posebna vrsta staroupokojencev, ki dobivajo tretjino do polovice nižje prejemke nego njih tovariši, ki so bili upokojeni po uradniškem zakonu z dne 31. VII. 1923.

Da bi se odpravila očitna krivica, so kronski in dinarski staroupokojenci lično in po svojih udruženjih mnogo let prosili vsa merodajna mesta, ministrstva in narodne poslance, da bi se naj vzpostavilo pravično načrtovo besedilo člena 239 v zakonu. Bilo je zaman.

Društva so izdelala načrt zakona, s katerim bi se dalo brez posebnih težkoč pomagati staroupokojencem.

Kr. ministrski svet zadel si je po veleblagih intencijah Nj. Vel. kralja kot nalogo, da hoče vse nedostatke v državni upravi odstraniti ter po vsem skrbeti za red in pravico.

S polnim zaupanjem obračamo se torej do kraljeve vlade ter prosimo: Kr. ministrski svet blagovoli sprejeti priloženi načrt zakona o prevedbi prejemkov staroupokojencev na uradniški zakon z dne 3. VII. 1923 ter ga po eventualnih izpremembah predložiti v sankcijo Nj. Vel. Kralja, kateremu ob enem predlagamo tozadevno prošnjo.

Gospod minister financ!

Društva državnih upokojencev so predložila ministrskemu svetu nastopno prošnjo:

Kr. ministrski svet!

Društva državnih upokojencev se že od leta 1923 naprej borijo za pravico, katero krši zdaj veljavni čl. 239. uradni-

škega zakona z dne 31. VII. 1923. Dobro premišljeni načrt tega člena, kakor ga je odobrilo Njegovo Veličanstvo kralj, se ni glasilo tako, ampak je bil vsem upokojencem enako pravičen. A pred izglasovanjem zakona se je nepričakovano predložila izprememba tega člena in se žal v plenumu Narodne skupščine sprejela, s čemer se je ustanovila posebna vrsta staroupokojencev, ki dobivajo tretjino do polovice nižje prejemke nego njih tovariši, ki so bili upokojeni po uradniškem zakonu.

Da bi se odpravila ta očitna krivica, so kronski in dinarski staroupokojenci

lično in po svojih udruženjih mnogokrat prosili vsa merodajna mesta — ministrstva in narodne poslance — da bi se naj vzpostavilo pravično načrtovo besedilo člena 239. v zakon. Bilo je zaman.

Društva so izdelala načrt zakona, s katerim bi se dalo brez posebnih težkoč pomagati staroupokojencem.

Kr. ministrski svet zadel si je po veleblagih intencijah Njeg. Vel. kralja kot nalogo, da hoče vse nedostatke v državni upravi odstraniti ter po vsem skrbeti za red in pravico.

S polnim zaupanjem obračamo se torej do kr. vlade ter prosimo: Kr. mini-

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v lastni hiši

r. z. z o. z.

v lastni hiši

v Mariboru, Rotovski trg št. 2

nudi svojim članom najboljše ugodnosti pri nakupu specerijskega, delikatesnega in manufakturnega blaga kakor tudi kuhinjske posode in kuriva.

Zajtrkovalnica

vhod Lekarniška ulica 6, nudi prvovrstna vina in mrzle prigrizke. Odprta je tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni vrelci: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerno. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokojence, da pristopijo k zadrugi kot člani.

Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

strski svet blagovoli sprejeti priloženi načrt zakona o prevedbi prejemkov staroupokojencev na uradniški zakon z dne 31. VII. 1923 ter ga po eventualnih izpremembah predložiti v sankcijo Nj. Veličanstvu Kralju, kateremu ob enem predlagamo tozadevno posebno prošnjo.

Svest si, da je izvedba zaprosene rešitve staroupokojencev iz skrajne bede v veliki meri zavisna od ukrepov finančne državne uprave in prepričani, da nam gospod minister, ki poznate žalostni položaj staroupokojencev, svoje mogočne pomoči ne boste odrekli, zatekamo se s polnim zaupanjem do Vas z najudanejšo prošnjo:

Gospod minister, blagovolite se v ministerskem svetu zavzeti za čimprejšno ugodno rešitev naše prošnje.

Prejmite, prosimo, gospod minister zagotovilo našega najudanejšega velespoštovanja, s katerim beležimo.

Vaše Kraljevo Veličanstvo!

Načrt uradniškega zakona z dne 31. VII. 1923 imel je v členu 239 določilo, ki je bilo vsem upokojencem pravično. Ta načrt je Vaše kraljevsko Vel. predsankcioniralo. Toda pred izglasovanjem v Narodni skupščini se je nepričakovano predložila in žalibog tudi sprejela izprememba tega člena v tem smislu, da se že upokojene državne nameščence izključuje iz dobrin uradniškega zakona.

Obče priznано je, da se že s prejemki po uradniškem zakonu težko izhaja. Tim jasneje je, da s prejemki staroupokojencev, ki dobivajo tretjino do polovice manj, ni mogoče živeti, radi česar tičijo staroupokojenci v dolgovi, mnogi so se prostovoljno ločili od življenja.

Da omogočimo podrobnejše razmotrivanje tega vprašanja, pripravili smo staroupokojenci priloženi načrt zakona.

Ta zakonski načrt smo predložili z utemeljeno prošnjo ministrskemu svetu in finančnemu ministru.

Vaše Kraljevsko Veličanstvo je z mogočno roko poseglo v državno upravo, katera naj se postavi na edino pravilno podlago reda in pravičnosti.

Ker tudi težnje staroupokojencev stremijo le za pravico, približujemo se s polnim zaupanjem Najvišjemu prestolu ter prosimo najponižnejše:

Vaše Kraljevsko Veličanstvo blagovoli najmilostneje odrediti, da se priloženi načrt ureditve prejemkov staroupokojencev po eventualno potrebni izpremembi in izpopolnitvi uzakoni.

Vašemu Veličanstvu najpokornejše udani.

*Državni upokojenci,
pristopajte k naši zadrugi,
Maribor, Rotovski trg št. 6*

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)

Ljubljana

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOŠEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906

Lastni kamnolomi

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

PODRUŽNICA
V TRBOVLJAH

Telefon 67

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja.

Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.